

سام های آسمان

تعلیم و تربیت اسلامی

پایه هشتم

دوره اول متوسطه

دوره اول متوسطه

شماره هفتم

درس چهارم

دریافت فایل ها و فیلم های آموزشی پایه هشتم در

Draghili.blog.ir

فصل سوم

صفحه ۳۳

راهنماشناسی

سال گذشته در درس «پیامبر رحمت» با ویژگی‌های اخلاقی و رفتاری پیامبر اکرم ﷺ آشنا شدیم و دانستیم که خداوند ایشان را برای تمام جهانیان به‌عنوان رحمت قرار داده است. در درس «الگوی فداکاری و عدالت» نیز با برخی ویژگی‌های امیرالمؤمنین ﷺ یعنی شجاعت، علم، عدالت‌پروری و فداکاری آشنا شدیم و دانستیم که ایشان تمامی صفات اخلاقی و رفتاری اسلامی را در خود به بهترین شکل جمع کرده بود. همچنین در درس «برترین بانو» با صفات و رفتارهای حضرت زهرا ﷺ آشنا شدیم؛ صفاتی از قبیل حیا و عفت، توجه به خانواده، دفاع از حق، ایثار و بخشندگی و... در کتاب «پیام‌های آسمان» امسال در دو درس می‌آموزیم که:

درس چهارم (پیوند جاودان): اهل بیت پیامبر اکرم ﷺ، بعد از ایشان بهترین و عالم‌ترین هدایتگران مردم بودند. امامان معصوم بعد از پیامبر اکرم ﷺ مسئولیت هدایت مردم در رساندن آنان به رستگاری را برعهده گرفتند. در این درس می‌آموزیم که ائمه ﷺ چه توانایی‌ها و ویژگی‌هایی برای هدایت مردم داشتند و چگونه علم پیامبر اکرم ﷺ به آنان رسید.

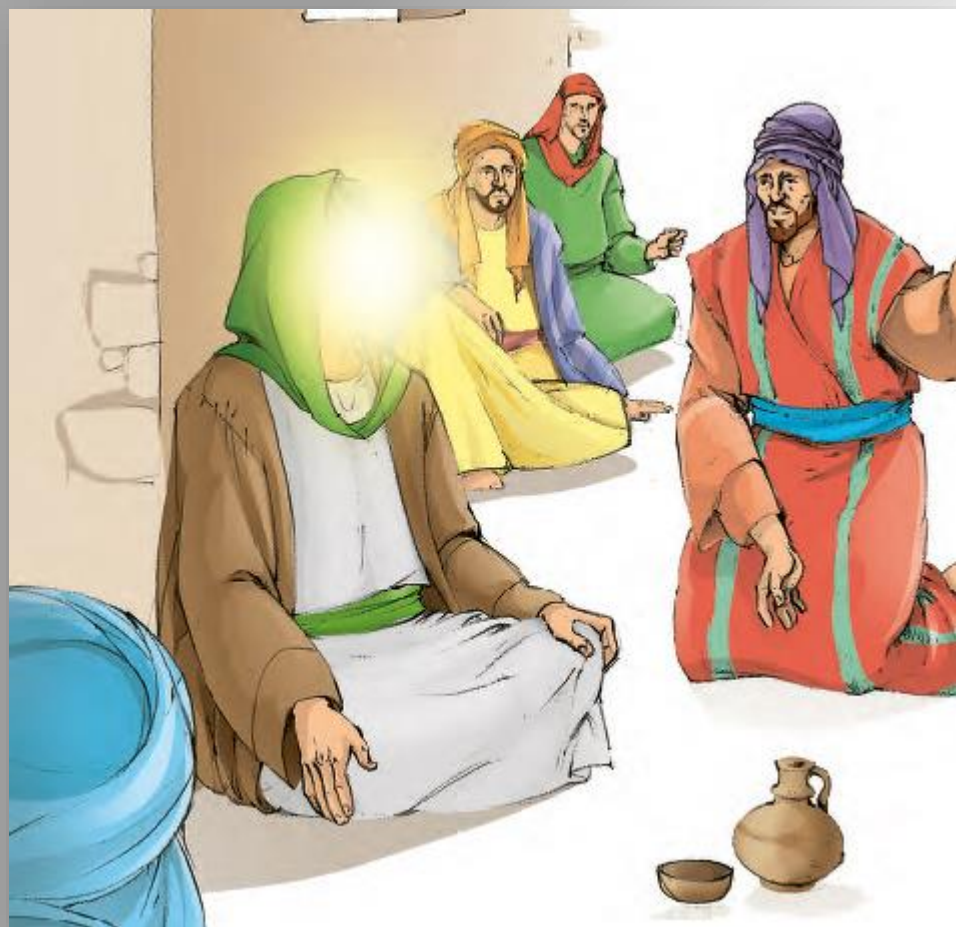
درس پنجم (روزی که اسلام کامل شد): پیامبر اکرم ﷺ در آخرین روزهای زندگی خود بار دیگر امیرالمؤمنین ﷺ را به امامت بعد از خود انتخاب کرد. این انتخاب در جمع تعداد فراوانی از مسلمانان که از مناطق مختلف برای انجام مراسم حج آمده بودند، صورت گرفت. در این درس با واقعه بزرگ غدیر آشنا می‌شویم.

Draghili.blog.ir

ماه‌فرومانداز
جمال محمد

خبر از
ماه‌فرومانداز

روزی امام صادق علیه السلام به شاگردان خود تفسیر^۱ آیاتی از قرآن را می‌آموخت. هنگام غذا خوردن شد.

بعد از تمام شدن غذا برخی گفتند تاکنون غذایی به این لذیذی و پاکیزگی نخورده بودیم. یکی از حاضران گفت: در روز قیامت بر اساس آیه

نُمَّ لَتُسْئَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ^۲

پس در آن روز درباره نعمت از شما سؤال خواهد شد.

از این غذایی که نزد فرزند پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله خوردیم از ما سؤال خواهد شد. امام صادق علیه السلام فرمود:

خداوند کریم تر و شأنش بالاتر از آن است که طعامی به بنده اش بدهد و آن را برایش حلال و گوارا سازد، آن‌گاه از آن بازخواست نماید؛ بلکه منظور از نعیم در این آیه، نعمت محمد و آل محمد صلی الله علیه و آله است که به شما ارزانی داشته است.^۲ در روز قیامت درباره نعمت ولایت ما اهل بیت از شما سؤال خواهد شد.^۴

در قرآن کریم تمامی چیزهایی که برای رستگاری انسان در دنیا و آخرت مورد نیاز است، گنجانده شده است و هر کس به این معجزه جاویدان پیامبر اکرم ﷺ مراجعه کند، می تواند در سطح فهم و دانش خود از آن بهره ببرد.

اما آیا همه انسان ها می توانند به عمق علوم و معارف عمیق قرآن دست یابند؟

خداوند حکیم، پیامبر اکرم ﷺ را اولین معلم قرآن قرار داد؛ زیرا ایشان بهتر از هر انسان دیگری می داند که هر آیه از قرآن در چه زمانی و به چه علتی نازل شده است و مفهوم و تفسیر واقعی آن چیست. پیامبر اعظم برای انجام رسالت مهمی که بر عهده داشت، با تمام وجود به بیان معارف الهی قرآن و آموزش مردم زمان خود پرداخت. مردم هر سؤالی داشتند از پیامبر رحمت می پرسیدند و هیچ گاه دچار حیرت و سرگردانی نمی شدند.

اما مردمی که پس از وفات رسول خدا به دنیا می آیند، چگونه باید راه رستگاری خود در دنیا و آخرت را پیدا کنند؟ خداوند برای راهنمایی آنان - که اتفاقاً جمعیتشان از مردم زمان پیامبر اعظم به مراتب بیشتر است - چه تدبیری اندیشیده است؟

تربیت معلمان آینده

رسول خدا از ابتدای بعثت، به دستور خداوند برنامه کامل و دقیقی برای هدایت مردم طراحی کرده بود که حتی سعادت انسان‌های پس از خود را نیز تضمین می‌کرد. این برنامه عبارت بود از تربیت معلمان ویژه برای فهم و آموزش معارف عمیق قرآن.

فکر می‌کنید چه کسی می‌توانست شایسته‌ترین فرد برای هدایت مردم پس از رسول خدا باشد؟ بهترین فرد برای این جایگاه، کسی بود که از کودکی در آغوش پر محبت پیامبر خدا پرورش یافته بود، همان کسی که از هر کس دیگری به پیامبر نزدیک‌تر بود و از کودکی در اثر تربیت کامل پیامبر از علوم الهی برخوردار شده بود.

Draghili.blog.ir

امیرمؤمنان در این باره می‌فرماید:

من از کودکی با رسول خدا بودم و او هر روز، دری از علم به رویم می‌گشود و اخلاق و آداب نیک را برایم آشکار می‌ساخت و دستور می‌داد پیوسته از او پیروی کنم.^۱

حضرت علی علیه السلام می فرماید :

روزی رسول خدا به من فرمود : ای علی، آنچه برایت می گویم، بنویس.

گفتم : ای رسول خدا، آیا بیم آن را دارید که سخنان شما را فراموش کنم؟

فرمود : نه، بیم فراموشی بر تو ندارم؛ زیرا خدا خواسته است که تو را حافظ احکام و معارف دین قرار دهد، اما اینها تنها برای تو نیست؛ بلکه برای امامان بعد از تو نیز هست، برای آنها بنویس.

آن گاه رسول خدا به پسر حسن اشاره کرد و فرمود : اولین اینها، حسن است. سپس نگاهی به حسین کرد و فرمود : دومین آنها حسین است و بقیه از فرزندان حسین هستند.^۲

اصحاب پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله ، بارها و بارها از ایشان شنیده بودند که می فرمود : ای مردم، من از میان شما می روم و دو چیز گرانبها را در میان شما باقی می گذارم. تا وقتی به آن دو پناه ببرید گمراه نخواهید شد؛ یکی کتاب خدا و دیگری عترت و اهل بیتم. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا آن هنگام که در کنار چشمه کوثر به من ملحق شوند، پس خوب مراقب باشید که بعد از من با این دو چگونه رفتار می کنید.^{۲*}

هیچ آیه ای بر پیامبر نازل نمی شد، مگر اینکه آن را برای من قرائت می کرد. او می خواند و من با خط خودم آن را می نوشتم و سپس تفسیر و تأویل^۱ آن آیه را به من می آموخت و از خداوند درخواست می کرد که قدرت فهم و حفظ آن را به من عطا کند. پس هرچه از حلال، حرام، امر، نهی و اتفاقات گذشته و آینده که خداوند به او آموخته بود، همه را به من آموخت و من آنها را حفظ کردم و با دعای پیامبر حتی یک حرف از آن را هم فراموش نکردم.^۲

پیامبر خدا اسرار و نکات عمیق قرآن را به حضرت علی علیه السلام آموخت تا پس از رحلت ایشان، مردم بتوانند با کمک امیر مؤمنان و امامان پس از ایشان از آموزه های قرآن بهره مند گردند و با استفاده از این آموزه ها بر مشکلات خود غلبه کنند.

Draghili.blog.ir

Draghili.blog.ir

آیات زیر را با دقت بخوانید:

پیام آیات:

فهم کامل معارف قرآن کریم فقط به وسیله
انسان های پاک و معصوم امکان پذیر است
و امام علی(ع) و امامان بعد از ایشان
بر اساس آیه تطهیر (آیه دوم) انسان هایی
پاک و بهترین مفسران قرآن هستند.

این قرآن کریمی است
که در کتاب محفوظی جای دارد
جز پاکان نمی توانند به آن دست زنند [= دست یابند]
خداوند فقط می خواهد
پلیدی و گناه را از شما اهل بیت [پیامبر] دور کند
و شما را کاملاً پاک سازد.

۱- إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ
فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ
لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ^۱
۲- إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ
لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ
وَيُطَهِّرَكُم تَطْهِيرًا^۲

این آیات را کنار هم قرار دهید و درباره پیامی که از آنها در می یابید در
کلاس گفت و گو کنید.

التماس دعا * عقیلی فرج

صفحه ۳۸

خودت را امتحان کن

- ۱- چرا خداوند پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ را اولین معلم قرار داد؟
- ۲- پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ برای هدایت مردم بعد از خود چه برنامه‌ای طراحی کرده بود؟
- ۳- حدیث ثقلین را بنویسید.

۱- زیرا ایشان بهتر از هر انسان دیگری می‌داند که هر آیه از قرآن در چه زمانی و به چه علتی نازل شده است و مفهوم و تفسیر واقعی آن چیست. ص ۳۶

۲- این برنامه عبارت بود از تربیت معلمان ویژه برای فهم و آموزش معارف عمیق قرآن. ص ۳۶

۳- پیامبر اکرم (ص) فرمودند: ای مردم، من از میان شما می‌روم و دو چیز گرانبها را در میان شما باقی می‌گذارم. تا وقتی به آن دو پناه ببرید گمراه نخواهید شد؛ یکی کتاب خدا و دیگری عترت و اهل بیتم. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا آن هنگام که در کنار چشمه کوثر به من ملحق شوند، پس خوب مراقب باشید که بعد از من با این دو چگونه رفتار می‌کنید. ص ۳۷